

Labklājības ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Individuālā budžeta modeļa izmēģinājumprojekti Tukuma novadā

Labklājības ministrijas projekts “Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide”
Projekta numurs: 9.2.2.2./16/I/001

26.01.2023.

Izmēģinājumu projekta
laikā bērnu un vecāku
visbiežāk saņemtie
pakalpojumi un par tiem
iztērētais finansējums
Tukuma novadā

- Saskaņā ar atbalsta plānu kopējais iztērētais finansējums pakalpojumu apmaksai ir **34 854 EUR**,
- vidēji uz vienu bērnu mēnesī **290 EUR**
- pakalpojumus bērni saņēma vidēji 12 mēnešus

Saņemtie pakalpojumi	Bērnu/ vecāku skaits	Iztērētais finansējums
Fizioterapeita nodarbība	6	4946.00
Ergoterapeita nodarbība	6	1470.00
Logopēda nodarbība	5	3889.00
Psihologa konsultācija vecākiem	5	2250.00
Mūzikas terapijas nodarbība	5	1764.00
Montesori metodikas speciālista nodarbība	4	2210.00
Psihologa konsultācija	4	2250.00
Ģimenes asistenta pakalpojums	4	1394.00
Reitterapijas nodarbība	4	1141.00
Transporta pakalpojums	4	622.02
Valsts apmaksātais asistents pašvaldībā	3	5914.26
Psihoterapeita konsultācija vecākiem	2	1200.00
Ergoterapeita nodarbība mājās	2	230.00
ABA terapijas nodarbība	1	2054.00
Psihoterapeita konsultācija	1	1170.00
Atelpas brīža pakalpojums institūcijā	1	932.21
Audiologopēda konsultācija	1	774.00
Specializētā transporta pakalpojums	1	413.92
Portridžas agrīnās korekcijas un audzināšanas metodes nodarbība	1	200.00
Uztura speciālista konsultācija	1	30.00

Uzlabojumi bērnu un viņu vecāku dzīvē Tukuma novadā:

- Pateicoties transporta izmaksu kompensācijai izmēģinājumprojektā, vecāki varēja saņemt pakalpojumus, kurus citādi nebūtu varējuši saņemt, jo tie nav pieejami pašvaldībā.
- Bērns, kuram bija dzirdes problēmas (ievietots kohleārais dzirdes implants), pirms tam praktiski nerunāja - izrunāja dažus neskaidrus vārdus. Regulāri apmeklējot logopēda un mūzikas terapeita nodarbības, būtiski uzlabojās bērna saziņas spējas. Vecmāmiņa, kura bērnu nebija redzējusi vairākus mēnešus, bija pārsteigta par pozitīvajiem rezultātiem.
- Bērns kļuva drošāks, patstāvīgāks, iepriekš apmeklējot speciālistus, slēpās mammai aiz muguras, bet projekta noslēgumā jau vairs nebija nepieciešama vecāka klātbūtne;
- 2 bērniem, pēc ergoterapeita ieteikuma, tika uzlabota vides pieejamība dzīvesvietā un skolā, tika izglītots un apmācīts asistents skolā, atbilstoši bērna funkcionēšanas spējām;
- Uzlabojās mikroklimats ģimenē, vecāku savstarpējās attiecības, ģimenes tika emocionāli stiprinātas – spēja pieņemt un sadzīvot ar situāciju, ka ģimenē aug bērns ar īpašām vajadzībām
- Viennozīmīgi, vairākiem bērniem uzlabojās funkcionēšanas spējas, vai arī nepasliktinājās- saglabājās esošā līmenī

Izmēģinājumu projekta laikā personu ar GRT visbiežāk saņemtie pakalpojumi un par tiem iztērētais finansējums Tukuma novadā

- Saskaņā ar atbalsta plānu kopējais iztērētais finansējums pakalpojumu apmaksai ir **84 009** EUR,
- vidēji uz vienu personu ar GRT mēnesī **560** EUR
- pakalpojumus personas ar GRT saņēma vidēji 15 mēnešus

Saņemtie pakalpojumi	Personu skaits	Iztērētais finansējums
Atbalsta personas lēmumu pieņemšanā pakalpojums	8	31 513.12
Fizioterapeita nodarbība	6	1 650.00
Pedagoga nodarbība	5	10 060.00
Dienas aprūpes centra pakalpojums	5	5 354.23
Mūzikas terapijas nodarbība	5	1 475.00
Deju un kustību terapijas nodarbība	5	1 225.00
Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums	4	16 155.28
Psihologa konsultācija	4	2 460.00
Transporta pakalpojums	3	339.41
Atelpas brīža pakalpojums mājās	2	4 070.00
Ģimenes asistenta pakalpojums	2	3 715.64
Asistents	2	2 089.97
Ergoterapeita nodarbība	2	845.00
Mūzikas terapijas nodarbība mājās	2	560.00
Uztura speciālista konsultācija	2	93.00
Valsts apmaksātais asistents pašvaldībā	1	1 874.37
Aprūpes mājās pakalpojums	1	210.00
Individuālā atbalsta programma	1	174.00
Kanisterapijas nodarbība	1	75.00
Klīniskā psihologa konsultācija	1	70.00

Uzlabojumi ar personu ar GRT dzīvē:

- Četras personas sāka strādāt, no tām viena persona piedalījās SIVA profesionālās piemērotības noteikšanā, vienai personai individuālās atbalsta programmas ietvaros, darba vidē tika piesaistīts mentors/darbaudzinātājs;
- Saņemts atbalsts apmeklējot ārstniecības speciālistus, veicot izmeklējumus un tehnisko palīgīdzekļu iegādē – sešām personām;
- Divām personām, kas ilgstoši dzīvojušas sociālā izolācijā, bija grūtības komunikācijā un saskarsmē ar citiem cilvēkiem un pakalpojumu saņemšanā ārpus dzīvesvietas, bet saņemot sociālos pakalpojumus dzīvesvietā uzlabojās personu fiziskā un sociālā funkcionēšana, tie sāka kontaktēties, līdzdarboties, iziet sabiedrībā un sākt pakalpojumus saņemt ārpus dzīvesvietas;
- Personai, kura veselības ierobežojumu dēļ nespēja uzņemties savu bērnu ikdienas aprūpi un audzināšanu, uzlabojās savstarpējās attiecības ar bērniem, jo personas saņēma atbalsta personas, psihologa un asistenta atbalstu, biežāk tikās ar bērniem, bija iespēja doties kopīgos izbraukumos;
- Viena persona saņemot atbalsta personas un asistenta pakalpojumu, pietuvojās sapnim, lai kļūtu par dīdžeju – iegādājās mūzikas aparatūru un spēlēja Ziemassvētku pasākumā Grupu dzīvoклī;
- Viena persona uzsāka tiesvedību par rīcībspējas ierobežojuma apjoma pārskatīšanu;
- Viena persona saņēma atbalsta personas pakalpojumu tiesvedības procesā;
- Pateicoties atelpas brīža pakalpojumam mājās, divu dalībnieku ģimenes locekļi uz laiku tika atslogoti no ikdienas aprūpes un uzraudzības pienākumu veikšanas, kas veicināja pozitīvu mijiedarbību ģimenes vidē;
- Vairāki dalībnieki kā ieguvumu atzīmē iespēju projektā saņemt speciālo pedagogu nodarbības lasīt, rakstīt un rēķināt prasmju attīstīšanā. Speciālo pedagogu nodarbības tika balstītas uz praktiski sadzīvē pielietojamu prasmju attīstību, piemēram, matemātika, lasīšana un rakstīšana dabā, pie jūras, muzejā, veikalā.
- Septiņi dalībnieki saņemot atbalsta personas pakalpojumu, paplašinājuši savu atbalsta loku, uzlabojuši pašaprūpes spējas, neatkarības un patstāvīgās dzīves prasmes.

Oksanas stāsts

- Oksanai IB projekta laikā viens no sapņiem/mērķiem bija **Apzināties darba iespējas.**
- Piesaistot atbalsta personas pakalpojumu Oksana saņēma atbalstu risinot nodarbinātības jautājumus un komunikācijā, nokļūšanā uz SIVA profesionālas piemērotības noteikšanu, Oksana saņēma profesionālās piemērotības noteikšanas ieteikums un ieteiktās profesijas, tomēr Oksana pieņēma lēmumu profesijas apguvi- mācības SIVA neuzsākt, jo izjuta trauksmi, nevēlējās (baidījās) viena palikt izglītības iestādē. Bet pēc 2 gadiem (2022.gada rudenī) pieņēma lēmumu mācīties....
- Šobrīd Oksana ir pabeigusi SIVA programmu Ēdināšanas pakalpojumi – Trauku novākšana un mazgāšana, ļoti cer atrast atbilstošu darbu

- Oksanai veiksmīgi tika īstenots sapnis/mērķis **Paplašināt savu dabisko atbalsta loku.**
- Piesaistot atbalsta personas pakalpojumu Oksana saņēma atbalstu komunikācijā un apciemojot ģimeni, kā rezultātā uzlabojās savstarpējās attiecības ģimenē - ar māsām.
- Veiksmīgi tiek turpināta IB projekta mērķa īstenošana pēc projekta - Oksana nomainījusi dzīvesvietu, tagad Oksanai ir iespēja dzīvot tuvāk radnieku dzīvesvietai.

Sociālā dienesta izaicinājumi, grūtības (I):

- Sociālā dienesta rīcībā nav pilnīgas informācijas par bērniem ar FT/bērniem ar invaliditāti, lai uzrunātu un informētu par atbalsta iespējām.
- Pakalpojumu sniedzēju piesaiste, dažus pakalpojumus varēja saņemt tikai Rīgā vai Jūrmalā, tāpēc vecākiem bija grūtības bērnu aizvest pie speciālista rekomendēto reižu skaitu.
- Personas vēlas saņemt pakalpojumus pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, vai arī tieši dzīvesvietā, jo lielākā daļa vecāku strādāja un bija grūtības izvadīt uz pakalpojumu darba laikā, bija problēmas atrasts asistentu, kuram vecāks uzticētu pavadīt savu bērnu uz pakalpojumu un kuram arī bērns uzticētos, pieņemtu
- Pakalpojumu sniedzēji noslogoti, nevarēja uzreiz nodrošināt pakalpojumu uzsākšanu,
- Pakalpojumu nevarēja nodrošināt pakalpojuma sniedzēja vai bērna slimības dēļ

Sociālā dienesta izaicinājumi, grūtības (II):

- Personas ar GRT mainīgā izpratne un vajadzība pēc Sabiedrībā balstītiem sociāliem pakalpojumiem (turpmāk-SBS pakalpojumi), kas iekļauti atbalsta plānā.
- Sociālam darbiniekam vienam jāveic, personu ar GRT vajadzību izvērtēšanu un atbalsta plānu izstrādi.
- Sociālam darbiniekam nepieciešamas kompetences grāmatvedības dokumentu apritē, budžeta/finanšu plānošanā (sociālais darbinieks “nav grāmatvedis/ekonomists”).
- Covid 19 infekcijas izplatības un noteikto ierobežojumu laikā nodrošināt SBS nepārtrauktību – projekta sociālam darbiniekam un pakalpojumu sniedzējam nācās meklēt radošus un elastīgus risinājumus, piemēram, nodarbību/konsultāciju norise ar videozvanu.
- Pakalpojumu sniedzēju piesaiste SBS pakalpojumu nodrošināšanai personas dzīvesvietā, t.sk., “Atelpas brīža mājās” un asistenta pakalpojuma sniedzējus.

Sociālā dienesta ieguvumi(I):

- Projektā iesaistītajie speciālisti ieguva jaunas profesionālās kompetences
- Projektā bērniem ar FT izvērtēšanā tika iesaistīta speciālistu komanda (sociālās rehabilitācijas ārsts, logopēds/speciālais pedagogs, psihologs, ergoterapeits, fizioterapeits), kuri izsniedza atzinumus. Vecāki uzzināja par viņu bērniem piemērotiem pakalpojumiem, par kuriem iepriekš nezināja
- Projekta dalībnieki saņēma jauna veida vai pakalpojumus: ABA terapija, Portridžas agrīnās korekcijas un audzināšanas metodes nodarbība, atelpas brīža pakalpojums, fizioterapeita nodarbības baseinā;
- Pieredze pakalpojumu sniedzēju apzināšanai un piesaistīšanai, tika uzsākta sadarbība ar plašāku pakalpojumu sniedzēju loku, piesaistīti pakalpojumu sniedzēji no Jūrmalas, kas bija gatavi sniegt pakalpojumu Tukumā- tuvāk projekta dalībnieku dzīvesvietai.
- iespēja piesaistīt ievērojamu papildu finansējumu SBS pakalpojumu nodrošināšanai novada iedzīvotājiem.

Sociālā dienesta ieguvumi(II):

- Sociālais darbinieks apguvis jaunu pieeju sociālā darbā ar personām ar GRT - “Uz personu vērstu pieeju”.
- Sociālais darbinieks apguvis nepieciešamas kompetences grāmatvedības dokumentu aprītē, budžeta/finanšu plānošanā.
- SBS pakalpojumu sniedzēji sniedza atzinumus un ieteikumus, personu ar GRT, turpmākajiem atbalsta pasākumiem.

Priekšlikumi IB modeļa ieviešanai:

- Vajadzību izvērtēšanas un atbalsta plānu izstrāde jāveic sociālam darbiniekam, sadarbībā ar veselības aprūpes, izglītības un funkcionālajiem speciālistiem (ar psihiatru, fizioterapeitu, ergoterapeitu, speciālo pedagogu, psihologu).
- Atbalsta plānā iekļauto SBS pakalpojumu saņemšanai, vairumam personu ar GRT jāpiesaista atbalsta personas pakalpojums un asistenta pakalpojums.

Paldies!

Uz sadarbību!

